

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of גיטין דף י"ד מסכת גיטין
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רב ושמואל in the case of הולך מנה לפלוני שאני חייב לו
A person who tells his שליח, a messenger, to take a מנה to so and so, whom I owe money;
Can the משלח retract?
They both agree that חייב באחריותו, the משלח IS liable for all losses until the recipient, the מלוה, receives it.

The question of הולך כזכי דמי
When a person says הולך, take this, does he also mean to say זכי, acquire this for the recipient? Or, he merely means to say, deliver it, as is the literal meaning of הולך?

The four explanations for the two Breisos regarding הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו
A person who told someone, take a מנה to so and so, and the שליח went there and found that the recipient had died.

A

הולך מנה לפלוני
שאני חייב לו

הולך כזכי דמי

הולך מנה לפלוני
והלך ובקשו ולא מצאו

B The Machlokes regarding

מצוה לקיים דברי המת
Whether there is an obligation to fulfill the request of the deceased?

The Machlokes רבי אליעזר and Chachamim regarding a דברי שכיב מרע, a dying person,
ככתובים וכמסורין דמו
Whether his instructions are considered as a קנין or NOT?

B

מצוה
לקיים דברי המת

דברי שכיב מרע
ככתובים וכמסורין דמו



1 So let's review ...

In the previous Daf the Gemara asked how the Halachah of קנה במעמד שלשתן would work במלוה, a loan. How does the recipient acquire something that is NOT tangible?

After some discussion the Gemara concludes

אלא אמר מר זוטרא
הני תלת מילי שוינהו רבנן
כהלכתא בלא טעמא

As Rashi explains:
כאילו קבלה משה הלכה מסיני
שאין צריך לתת בה טעם

מעמד שלשתן is one of the three arbitrary Halachos which the Chachamim initiated without an explanation, similar to הלכה למושה מסיני.

Tosfos points out

פי' מה שמועיל לקנות
אבל טעם יש למה תקנו חכמים

The operating principle has no explanation, because it does not follow the norms of general financial law; but there certainly are reasons for WHY the Chachamim enacted these rules.

=====

1

How במעמד שלשתן קנה by a loan

אלא אמר מר זוטרא
הני תלת מילי שוינהו רבנן
כהלכתא בלא טעמא
כאילו קבלה משה הלכה מסיני
שאין צריך לתת בה טעם

מעמד שלשתן

is one of the three arbitrary Halachos the Chachamim initiated without an explanation

כאכה למשה מסיני



2 The Gemara proceeds with another Halachah:
 איתמר
 הולך מנה לפלוני שאני חייב לו
 A person tells his שליח to take a מנה to his creditor.
 אמר רב
 חייב באחריותו
 ואם בא לחזור אינו חוזר
 משלח says that after the שליח accepts the money the משלח CANNOT retract. However, the משלח IS liable for all losses until the recipient, the מלוה, receives it.
 ושמואל אמר
 מתוך שחייב באחריותו
 אם בא לחזור חוזר
 שמואל says, the משלח CAN retract, because he is liable for all losses.

The Gemara at first suggests that this מחלוקת is based on the question of

הולך כזכי דמי
 When a person says הולך, take this, does he also mean to say זכי, acquire this for the recipient, or NOT; he merely means to say deliver it, as is the literal meaning of הולך.
 הולך חוזר, because

הולך כזכי דמי
 Therefore, the מלוה already acquired the money when the שליח accepted it. However,

חייב באחריותו
 The משלח is still liable for all losses, because, as Rashi explains

שהמלוה לא צוהוהו למוסרם לזה
 The מלוה did NOT instruct the לזה to send him the money with this messenger.

however holds חוזר, because
 הולך לאו כזכי דמי
 And the מלוה does NOT acquire the money until he actually receives it.

However, the Gemara says that this is not necessarily so;
 דכו"ע הולך כזכי דמי
 They might both agree that generally הולך does mean to acquire; for example in a case of מתנה, a gift, where there is no אחריות.

However, in this case שמואל holds חוזר, because
 אמרינן מיגו
 Since he is חייב באחריותו, he did not intend for הולך to mean זכי, because a person does not want to give up the right to retract if he's responsible for the loss.

While רב holds חוזר, because
 לא אמרינן מיגו
 Even though he is חייב באחריותו, he did mean זכי.
 =====

2

איתמר
הולך מנה לפלוני שאני חייב לו
 "Take a מנה to my creditor"

<p>מתוך שחייב באחריותו אם בא לחזור חוזר</p> <p>The משלח can retract, because he is liable for all losses</p>	<p>חייב באחריותו ואם בא לחזור אינו חוזר</p> <p>The משלח cannot retract - and he is also liable for all losses until the מלוה receives it</p>
---	---

This מחלוקת is based on
הולך כזכי דמי

<p>חוזר</p> <p>הולך לאו כזכי</p> <p>The מלוה does NOT acquire the money until he actually receives it</p>	<p>אינו חוזר</p> <p>הולך כזכי דמי</p> <p>The מלוה already acquired the money when the שליח accepted it However, he is חייב באחריותו לפיכך לא צוהוהו למוסרם לזה</p>
---	--

~~X~~

דכו"ע הולך כזכי דמי
 As in a case of a מתנה where there is no אחריות
 However
 in this case since he is חייב באחריותו

<p>אמרינן מיגו</p> <p>He did not intend for הולך to mean זכי, because a person does not give up the right to retract if he is responsible for the loss</p>	<p>לא אמרינן מיגו</p> <p>Even though he is חייב באחריותו</p>
---	---

3 The Gemara now cites two Braisos regarding הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו
 A person told someone to take a מנה to so and so, and the שליח went there and found that the recipient had died;
 תני חדא יחזרו למשלח ותניא אידך ליורשי מי שנשתלחו לו
 One Braisa rules that the money is returned to the משלח, while the second Braisa rules that the money is given to the מקבל's heirs.

Here too, the Gemara at first suggests that this מחלוקת is based on the question of הולך כזכי דמי
 And the first Braisa holds יחזרו למשלח, because הולך לאו כזכי
 Therefore, the משלח still owns the money. While the second Braisa holds ליורשי מי שנשתלחו לו
 Because הולך כזכי
 Therefore, the מקבל acquired the money when the שליח accepted it, and now his יורשים own the money.

However, the Gemara says that this is not necessarily so; דכו"ע הולך לאו כזכי דמי
 Both Braisos might agree that generally הולך does NOT mean to acquire. However, the two Braisos are each discussing different situations; and the Gemara offers three possible scenarios:

1. Either הא בריא or הא בשכיב מרע
 The first Braisa discusses a healthy person; and יחזרו למשלח
 Because הולך לאו כזכי
 Therefore, the משלח still owns the money.

While the second Braisa is referring to a case of a שכיב מרע, a dying person; and ליורשי מי שנשתלחו לו
 Because, as Rashi explains, דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו והולך דידיה זכי הוא
 A dying person's instructions are considered a קנין, and when he says הולך it does mean acquire this. Therefore, the מקבל acquired the money when the שליח accepted it, and now that he died, it belongs to his יורשים.

3 הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו
 The שליח went and found that the recipient had died

<p>ותניא אידך יחזרו ליורשי מי שנשתלחו לו <i>the money is given to the מקבל's heirs</i></p>	<p>תני חדא יחזרו למשלח <i>the money is returned to the משלח</i></p>
---	--

This מחלוקת is based on הולך כזכי דמי

<p>ותניא אידך יחזרו ליורשי מי שנשתלחו לו הולך כזכי דמי <i>The מקבל already acquired the money, and now his יורשים own the money</i></p>	<p>תני חדא יחזרו למשלח הולך לאו כזכי <i>Therefore, the משלח still owns the money</i></p>
--	---

דכו"ע הולך לאו כזכי דמי
 However, the Braisos are discussing different situations

1

<p>והא בשכיב מרע <i>a dying person</i></p> <p>ליורשי מי שנשתלחו לו <i>דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו והולך דידיה זכי הוא</i></p>	<p>הא בריא <i>a healthy person</i></p> <p>יחזרו למשלח <i>Because הולך לאו כזכי</i></p>
--	--

4 2. OR
Both Breisos are referring to a מרע - but the first Braisa is a case of דליתיה למקבל בשעת מתן מעות
The מקבל was NOT alive when the שליח accepted the money. Therefore, יחזרו למשלח
Because, as Rashi explains זה לא היה יודע שכבר מת ונמצאת זכיה בטעות
The משלח did not know that the מקבל died, and therefore the קנין was a mistake.
While the second Braisa is a case of דליתיה למקבל בשעת מתן מעות
The מקבל WAS alive when the שליח accepted the money. Therefore, ליורשי מי שנשתלחו לו
Because הולך דידיה זכי הוא
The קנין was effective.

4 2

<p>והא בשכיב מרע</p> <p>דליתיה למקבל בשעת מתן מעות The מקבל was alive when the שליח accepted the money. Therefore, ליורשי מי שנשתלחו לו</p> <p><i>Because</i> הולך דידיה זכי הוא The קנין was effective.</p>	<p>הא בשכיב מרע</p> <p>דליתיה למקבל בשעת מתן מעות The מקבל was not alive when the שליח accepted the money. Therefore, יחזרו למשלח</p> <p><i>as Rashi explains</i> זה לא היה יודע שכבר מת ונמצאת זכיה בטעות</p>
---	--

5 3. OR
Both Breisos refer to a בריא, and both, the משלח and the מקבל subsequently died. However, the first Braisa is a case of דמית מקבל בחיי נותן
The מקבל died first, and then the משלח died. Therefore, יחזרו למשלח
Because, as Rashi explains קודם מיתתו בטלו דבריו משמת המקבל
When the מקבל died, the משלח's gift was cancelled. Therefore, if the משלח then dies, there is NO further obligation to fulfill his request, and it belongs to his heirs.
While the second Braisa is a case of דמית נותן בחיי מקבל
The משלח died first, and then the מקבל died. Therefore, ליורשי מי שנשתלחו לו
Because, מצוה לקיים דברי המת
There is an obligation to fulfill the request of the deceased, and משעת מיתת נותן זכה בהן מקבל
The מקבל acquired the money when the משלח died, and now that the מקבל died, the money belongs to his יורשים
=====

5 3

<p>והא בבריא</p> <p>דמית נותן בחיי מקבל The משלח died first and then the מקבל Therefore, ליורשי מי שנשתלחו לו</p> <p><i>Because,</i> מצוה לקיים דברי המת</p>	<p>הא בבריא</p> <p>דמית מקבל בחיי נותן The מקבל died first and then the משלח Therefore, יחזרו למשלח</p> <p><i>As Rashi explains</i> קודם מיתתו בטלו דבריו משמת המקבל</p>
--	---

And then both, the משלח and the מקבל subsequently died

6 The Gemara proceeds with a third Braisa that cites six opinions regarding this case of הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו
 And based on the concepts just discussed, the Gemara explains the Braisa in two possible ways; in a case of a בריא, and of a מרע שכיב מרע:
 1.
 The תנא קמא holds יחזרו למשלח
 The money is returned to the משלח.
 בבריא
 Because, הולך לאו כזכי
 And בשכיב מרע
 Because he concurs with רבי אלעזר who holds דברי שכיב מרע לאו ככתובים וכמסורין דמו
 A שכיב מרע's instructions are NOT considered a קנין, and therefore, הולך דידיה לאו כזכי דמי

6

הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו

① תנא קמא יחזרו למשלח

קלכיה מרע דברי שכיב מרע לאו ככתובים וכמסורין דמו הולך לאו כזכי

7 2.
 ר' נתן ור' יעקב מת משלח יחזרו ליורשי משלח
 If the משלח dies, the money goes to his יורשים, because they agree with the תנא קמא that it belongs to the משלח, and now that he died it goes to his heirs; and לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת
 There is NO obligation to fulfill the request of the deceased.
 3.
 יש אומרים ליורשי מי שנשתלחו לו
 Some say that the money goes to the יורשים מ'מקבל לו, even when the משלח is alive, because the יש אומרים disagree with the תנא קמא; and בבריא
 Because הולך כזכי
 And בשכיב מרע, because דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו
 והולך דידיה זכי הוא

7

מת משלח - יחזרו ליורשי משלח לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת

② ר' נתן ור' יעקב

③ ויש אומרים ליורשי מי שנשתלחו לו

קלכיה מרע דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורין דמו הולך כזכי

8

4. ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר"מ מצווה לקיים דברי המת The deceased is obligated to fulfill his request and give the money to the מקבל; because רבי מאיר agrees with the מקבל that תנא קמא it belongs to the משלח, but רבי מאיר disagrees with ר' נתן ור' יעקב and holds היכא דמת אמרין מצווה לקיים דברי המת. If the משלח died, his יורשים ARE obligated to fulfill the request of the deceased, and give the money to the מקבל. However, this will depend on who died first, as explained earlier.

5. וחכ"א יחלוקו In both cases the יורשים of both, the משלח and מקבל, divide the money, because, מספקא להו They are uncertain of the relevant Halachos: בבריא, they are uncertain whether we say הולך כזכי or not, and whether we say מצווה לקיים דברי המת or NOT, and whether they are uncertain whether מרע they are uncertain whether מרע or NOT.

8

④ ר' יבוצה פליגא אמר מלוק ר' יעקב לאמר מלוק רבי מאיר מצווה לקיים דברי המת ...and must give the money to the מקבל



9

6. וכאן אמרו כל מה שירצה שליח יעשה The money goes to whomever the שליח chooses, because, like the חכמים, מספקא להו. However, שודא עדיף. It is best if it is left up to the discretion of the שליח.

הדרן עלך פרק המביא קמא We have B"h completed the First Perek, and will begin the second Perek גט המביא in the next Shiur, B'ezras Hashem.

9

⑥ וכאן אמרו כל מה שירצה שליח יעשה שודא עדיף It is best if it is left up to the discretion of the שליח.

הדרן עלך המביא קמא